

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/96/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616215479
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2017:6616215479.4

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec sudcom Mgr. Petrom Strakom vo veci starostlivosti o maloleté deti K. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX, F. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX A. A. E., Y.. XX.XX.XXXX, t.č. COR Vajanského 71 Lučenec a Detský domov Margarétka, Vajanského 71 Lučenec o návrhu starej matky N. N., Y.. XX.XX.XXXX, L. E. L. Č.. XX, G. C. Z. Č.. XX, X., štátna občianka SR, v zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí, deti rodičov K. E., Y.. XX.XX.XXXX, L. E. L. Č.. XXX, v súčasnosti ÚVTOS Banská Bystrica, štátny občan SR a N. S., Y.. XX.XX.XXXX, L. E. L. Č.. XX, štátna občianka SR, o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

súd z r u š u j e neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 22Ppom/1/2017-8 zo dňa 17.01.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 17.01.2017 a neodkladné opatrenie vydané uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 17P/73/2016-6 zo dňa 10.01.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03.11.2016.

Súd n a r i a d ť u j e nad maloletými deťmi K. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX, F. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX, A. E., Y.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Detskom domove Margarétka Lučenec, Vajanského 71.

Matka maloletých detí N. S., Y.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á prispievať na maloleté deti K.Y. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX, F. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX, A. E., Y.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaoptrené nepľnoleté dieťa a to ku každému dieťaťu zvlášť vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Margarétka Lučenec. Zameškané výživné od 17.01.2017 do 30.10.2017 v celkovej výške 1 285,90 Eur sú p o v o ľ u j e matke splácať o splátkach 10,- Eur, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným na účet Detského domova Margarétka Lučenec pod sankciou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej zo splátok včas.

Otec maloletých detí K. E., Y.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na maloleté deti K.Y. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX, F. E., Y.. XX.XX.XXXX, N. E., Y.. XX.XX.XXXX, A. E., Y.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaoptrené nepľnoleté dieťa a to ku každému dieťaťu zvlášť vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Margarétka Lučenec. Zameškané výživné od 17.01.2017 do 30.10.2017 v celkovej výške 1 285,90 Eur sú p o v o ľ u j e matke splácať o splátkach 10,- Eur, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným na účet Detského domova Margarétka Lučenec pod sankciou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej zo splátok včas.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 7P/96/2016-7 zo dňa 19.01.2017 súd začal konanie o zverenie maloletých detí K.Á. E., Y. XX.XX.XXXX, N. E., Y. XX.XX.XXXX, F. E., Y. XX.XX.XXXX, N. E., Y. XX.XX.XXXX, A. E., Y. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky N. N.. Súd začal konanie z dôvodu, že uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/73/2016-6 zo dňa 10.10.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.11.2016 súd nariadil neodkladným opatrením matke maloletých detí odovzdať maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky N. N.. Súd svojím rozsudkom 7P/96/2016-33 zrušil uvedené neodkladné opatrenie a nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie, čím maloleté deti na základe návrhu matky sa vrátili do osobnej starostlivosti matky. V zákonnej lehote matka podala voči rozsudku odvolanie, keďže došlo u nej po vyhlásení rozsudku k zmene osobných pomerov a žiadal uvedené rozhodnutie zrušiť.

2. Na základe uvedeného odvolania Krajský súd Banská Bystrica uznesením č. k. 15CoP/24/2017-59 rozsudok okresného súdu zrušil, nakoľko v čase rozhodovania odvolacieho súdu matka maloletých detí už nemala vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu svojich maloletých detí.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 04.10.2017, ktorého sa nezúčastnil otec maloletých detí, ktorý mal doručenie riadne vykázané. Súd s poukazom na § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal vec v neprítomnosti otca maloletých detí.

4. Na pojednávaní matka maloletých detí uviedla, že súhlasí s tým, aby boli maloleté deti zverené do starostlivosti detského domova a ona sa pokúsi vytvoriť do budúcnosti podmienky pre ich navrátenie do jej starostlivosti.

5. Stará matka maloletých detí uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti.

6. Kolízny opatrovník navrhol aby bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Margarétka.

7. Súd vykonal dokazovanie v nasledovnom rozsahu a zistil nasledovné skutkové zistenia: Maloleté deti K.Y. E., N. E., F. E., N. E., A. E. sú potomkami otca K. E. a matky N. S. (zistené z rodných listov maloletých detí). Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/10/2015-30 zo dňa 05.05.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.07.2015 súd zistil, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti N. S. a otec maloletých detí bol zaviazaný na plnenie minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima na každé dieťa zvlášť.

8. Z lustrácie Sociálnej poisťovne a ZVJS súd zistil, že otec maloletých detí sa od 15.05.2017 nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici. V rámci výkonu trestu odňatia slobody vykonáva prácu s príjmom za júl 2017 vo výške 89,91 Eur. Maloleté deti A. a N. E. boli uznesením Okresného súdu Lučenec o neodkladnom opatrení č. 22PPOm/1/2017-8 zo dňa 17.01.2017 zverené do Krízového strediska COR, Vajanského 71, Lučenec a maloletá F., N., K. E. do Detského domova Margarétka, Vajanského č. 71 Lučenec. Zo správy z prešetrovania pomerov zo dňa 29.09.2017 súd zistil, že matka maloletých detí je nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR Lučenec, poberá dávku v hmotnej núdzi 61,60 Eur od ÚPSVaR Lučenec. Matka žije sama v zadnej časti prízemného rodinného domu v podnájme, ktorý patrí S. E.. Izba, v ktorej matka býva je malá, navlhnutá. poplatky za bývanie činia sumu 30 Eur. Matka maloletého dieťaťa porodila dňa 02.08.2017 maloletého K. S. a dobrovoľne podpísala vyhlásenie - prívolenie na osvojenie dieťaťa. Maloletý K. bol umiestnený do Detského domova Margarétka v Lučenci. Stará matka maloletých detí N. N. žije v spoločnej domácnosti so svojím druhom Š. R. a maloletými deťmi Y. N., Y. N., Š. R. A. N. R.. Otcom maloletých detí R. je druh pani N. Š. R.. Bývajú v prízemnom rodinnom dome v podnájme, ktorý patrí B. S., s ktorou má stará matka uzavretú zmluvu o nájme. K dispozícii v dom je veľká izba, kuchyňa, kúpeľňa a chodba. Stará matka uviedla, že nemá momentálne vytvorené vhodné bytové a finančné podmienky na to, aby sa mohla o maloleté deti E. postarať. Jej druh bol vyradený z ÚPSVaR Lučenec a ona tiež nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi. Z výsluchu matky súd zistil, že táto býva v jednoizbovom dome od januára 2017, kde platí 30 Eur mesačne, kde prenajímateľom je partner matky maloletého dieťaťa. Matka má dávku momentálne zníženú na 30 Eur, je po pôrode. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie má stredoškolské bez maturity. Z výsluchu starej matky vyplynulo, že býva v prenajatom dome vo Filákovských Kováčoch, kde platí 100 Eur a 50 Eur. Starí rodičia zo strany otca zomreli. Otec maloletých detí je vo výkone trestu v ÚZVaJS, má dve sestry, jedna je v Čechách, druhá bezdetná, avšak ani jedna neprejavila záujem o maloleté deti. Z

výsluchu kolízneho opatrovníka súd zistil, že maloleté deti sú v Detskom domove Margarétka na základe uznesenia súdu zo dňa 17.01.2017, pričom iné možnosti na zverenie maloletých detí neboli. Z lustrácie katastra nehnuteľností súd zistil, že otec a matka nevlastnia nehnuteľný majetok na území SR.

9. Podľa § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“): Súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

10. Podľa § 54 ods. 1-5 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“): (1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. (2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 55 ods. 1 ZR súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 ZR: (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 81 ods. 1, 2 ZR: (1) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony

vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Súd na základe § 360 ods. 2 CMP začal pôvodne konanie vo veci rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti. V priebehu konania bolo uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 22PPom/1/2017 prakticky zmenené rozhodnutie Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/73/2016 o neodkladnom opatrení voči maloletým deťom tak, že bola zmenená pôvodne uložená náhradná osobná starostlivosť na starostlivosť v Krízovom stredisku COR a v Detskom domove Margarétka. Vzhľadom na to, že súd rozhodol o zverení maloletých detí do ústavnej starostlivosti v súlade s § 363 CMP, pominuli dôvody, pre ktoré bolo uložené neodkladné opatrenie a súd neodkladné opatrenie zrušil.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že je v záujme maloletých detí, aby boli zverené do ústavnej starostlivosti Detského domova Margarétka, nakoľko rodičia maloletých detí nežijú spolu a nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti. Otec maloletého dieťaťa sa nachádza v Ústave na výkon testu odňatia slobody až do novembra 2018. Matka maloletých detí nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa, porodila ďalšie maloleté dieťa, na ktorý bol súhlas na osvojenie a bolo zverené do starostlivosti Detského domova Margarétka. Výchova maloletých detí je tak vážne ohrozená. Stará matka maloletých detí sama vychováva 4 maloleté deti a momentálne nemá finančné ani bytové možnosti na to, aby zabezpečila starostlivosť o ďalšie maloleté deti zároveň s prihliadnutím na jej vek ani nemožno očakávať uvedenú možnosť. Starí rodičia zo strany otca nežijú, ďalší príbuzní otca neprejavili záujem o starostlivosť o maloleté deti, preto súd rozhodol tak, že maloleté deti zveril do ústavnej starostlivosti podľa § 54 ods. 2 ZR, nakoľko rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti a výchova maloletých detí je vážne ohrozená. V súlade s výsledkami dokazovania súd určil výživné rodičom maloletého dieťaťa podľa § 76 ods. 1 ZR odo dňa zverenia maloletých detí do ústavnej starostlivosti, t.j. od 17.01.2017. Keďže otec maloletých detí sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde dosahuje len minimálny príjem cca 80 Eur v hrubom a matka maloletých detí má príjem zo sociálnej dávky 30 Eur, súd určil minimálne výživné podľa § 62 ods. 3 ZR, nakoľko rodičia nevlastnia iný nehnuteľný alebo hnuteľný majetok väčšej hodnoty a nachádzajú sa v zlej finančnej a sociálnej situácii. V takom prípade súd nemá inú možnosť ako určiť minimálnu vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom. V súlade s § 81 ZR zaviazal rodičov maloletých detí na plnenie výživného na adresu Detského domova Margarétka Lučenec. Zároveň súd rozhodol o spôsobe platenia zročného výživného v splátkach s prihliadnutím na príjmy rodičov po 10 Eur mesačne spolu s bežným výživným. .

18. Výška minimálneho výživného sa od 01.07.2017 zvýšila na 27,32 Eur, dovtedy činila 27,13 Eur. Zameškané výživné na jedno maloleté dieťa do 17.01.2017 do 30.06.2017 činí sumu vo výške 147,90 Eur ($27,13 \times 5$ mesiacov = 135,65; 14 dní za január $\times (27,13 : 31 \text{dň} = 12,25 \text{ Eur})$) k tomu treba pripočítať výživné od 01.07.2017 do 31.10.2017 vo výške 109,28 Eur ($4 \times 27,32 \text{ Eur} = 109,28 \text{ Eur}$). Takto výživné na jedno maloleté dieťa pozostáva zo sumy 257,18 Eur ($147,9 + 109,28 = 257,18 \text{ Eur}$). Každý z rodičov je teda povinný zaplatiť za 5 maloletých detí zameškané výživné 1 285,90 ($5 \times 257,18 = 1 285,90 \text{ Eur}$).

19. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, nakoľko žiaden z účastníkov si neuplatnil náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.